

IZBIRNI PREDMETI
Šolsko leto 2020/2021
9. razred OŠ Domžale

Spoštovani učenci, učenke in starši!

Poleg obveznih izbirnih predmetov mora šola ponuditi za učence 7., 8. in 9. razreda pouk izbirnih predmetov. To so predmeti, ki jih učenec v III. triletju izbere glede na svoje zanimanje.

Izbirni predmeti so namenjeni poglobljanju in širjenju znanj nekega področja, pridobivanju izkušenj, povezovanju teorije in prakse, pridobivanju uporabnega znanja in odkrivanju interesov za poklice.

Učenci izberejo najmanj dve uri pouka izbirnih predmetov tedensko, lahko pa tudi tri ure, če s tem soglašajo njihovi starši. Vsi predmeti se izvajajo po 1 uro, drugi tuji jezik (nemščina, španščina) pa po 2 uri tedensko. Izbirni predmeti lahko potekajo tudi po dve uri skupaj.

Učenec izbere s soglasjem staršev dve ali tri ure pouka izbirnih predmetov tedensko:

1. dve uri
  - a) dva različna enourna predmeta
  - b) tuji jezik, ki je dvourni predmet
2. tri ure
  - a) tri različne enourne predmete
  - b) tuji jezik in en enourni predmet

Učenci 7., 8. in 9. razreda, ki obiskujejo glasbeno šolo z javno veljavnim programom, so na predlog staršev lahko oproščeni obiskovanja izbirnih predmetov.

Starši vložijo na šolo pisno vlogo z dokazili za oprostitev obiskovanja izbirnih predmetov. Potrdilo o vpisu v glasbeno šolo z javno veljavnim programom je potrebno predložiti do konca meseca avgusta 2020. O oprostitvi odloča ravnatelj.

Vseh ponujenih izbirnih predmetov ne bomo izvajali, saj MIZŠ predpisuje število skupin za vsako šolo. Tako bomo izvajali predmete, za katere se bo prijavilo več učencev in učenk. O dokončnem izboru boste učenci in starši obveščeni takoj, ko bodo želje učencev usklajene z normativi in možnostmi izvajanja izbirnih predmetov.

Izbirni predmeti so obvezni del pouka. Če učenec neupravičeno ne obiskuje izbranega izbirnega predmeta, dobi neopravičeno uro. Predmeti so umeščeni v predmetnik posameznega razreda.

Izbirni predmeti so ocenjevani in imajo vsak svoj strokovno potrjen učni načrt.

Ocenjujejo se s številčnimi ocenami od 1 do 5. V primeru, da je učenec ob zaključku ocenjen z nezadostno oceno, ima popravni izpit.

Učenec lahko od začetka šolskega leta do konca septembra spremeni izbiro izbirnega predmeta ob predhodnem pogovoru z učiteljem izbirnega predmeta. Vključi se lahko le še v tiste skupine, ki so proste in časovno usklajene z njegovim urnikom. Prav tako skupine ne more zamenjati, če s tem ogrozi obstoj prvotne skupine.

Podrobnejša pojasnila v zvezi z izbirnimi predmeti dobite na spletnih straneh Ministrstva za izobraževanje, znanost in šport:

<https://www.gov.si/teme/programi-in-ucni-nacrti-v-osnovni-soli/>

Elektrotehnika (ELE)

Elektrotehnika je enoletni tehnični izbirni predmet, pri katerem so v ospredju proizvodnja, prenos in poraba električne energije. V energetiki zavzema elektrika najpomembnejše mesto, saj učinki električnega toka omogočajo ogrevanje, razsvetlavo, pogon električnih motorjev ... Pomembno je tudi, da električne naprave pri porabniku ne onesnažujejo okolja. Največji negativni vplivi na okolje so predvsem pri virih električne energije.

Pri predmetu elektrotehnika učenci pridobivajo temeljna spoznanja o proizvodnji, prenosu in porabi električne energije. Spoznajo možnosti pridobivanja električne energije s klasičnimi (večinskimi) in alternativnimi viri in jih preskusijo z modeli. Pri spoznavanju porabnikov gradijo delujoče modele oziroma uporabne predmete. Pridobljeno znanje povežejo z drugimi naravoslovno-tehničnimi vsebinami (naravoslovje in tehnika, tehnika in tehnologija, fizika, kemija, biologija, gospodinjstvo, varstvo okolja). Pri delu učenci uporabljajo priročnike in druge vire. Pri konstruiranju iščejo lastne rešitve in samostojno organizirajo delovno mesto in potek dela.

Gradivo, ki ga bodo učenci potrebovali, bo nabavila šola. Strošek nabave boste plačali po položnici.

Filozofija za otroke: jaz in drugi (FIJ)

Učna vsebina je namenjena vsem, ki jih zanima področje družbe in kako smo vanjo vpeti (medsebojni odnosi in reševanje sporov, odnos med pravičnostjo in svobodo, pomen zakonov in spoštovanja le-teh, kaznovanje, različnost političnih sistemov, demokracija).

Glasbena dela (GLD)

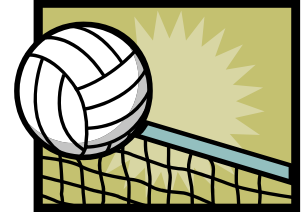

Pri izbirnem predmetu glasbena dela bomo spoznavali tematske sklope različnih glasbenih slogov, zvrsti in žanrov. Ob različnih zvrsteh umetniške komunikacije (glasbene, besedne, likovne in gibalno – plesne) bomo izražali glasbena doživetja in predstave. Učili se bomo razvijati sposobnost presoje in vrednotenja glasbenih dosežkov. Selektivno bomo izbirali medijske glasbene programe in oblikovali osebno zbirko zvočnih posnetkov, ter po obiskovanju glasbenih

priredive poročali o vtisih prireditev. Predmet Glasbena dela je nadaljevanje izbirnega predmeta Ansambelske igre.

Izbrani šport (IŠP)

Odbojka je zaradi pozitivnih učinkov na počutje v zadnjih letih izjemno priljubljena tako pri nas kot v svetu. V družini športnih iger je najmlajša, najmanj agresivna, hkrati pa najbolj socialno naravnana. Priljubljena je pri obeh spolih in vseh starostnih generacijah.

Program je enoleten in namenjen tako dečkom kot deklicam 9. razreda.

Pri predmetu bomo nadgradili tehnična in taktična znanja izbranega športa, spoznali pravila igre ter pomen in vpliv redne športne vadbe na organizem.

V šolske letu opravijo 32 ur in pridobijo najmanj 3 ocene. Ocenjevanje pri predmetu je številčno od 1 do 5.

Kaj nam govorijo umetnine (KGU)

Predmet je namenjen učencem 8. razreda, ki želijo imeti vpogled v materialne in duhovne stvaritve likovne umetnosti; spoznajo likovne ustvarjalce, čas in prostor, v katerem je umetnina nastala. Učenci širijo, poglobljajo in med predmetno povezujejo znanje iz drugih predmetov – s področja literature, glasbene umetnosti, zgodovine, geografije, naravoslovja, psihologije, sociologije, etnologije, religije, arheologije. Predmet ni namenjen kopičenju podatkov, ampak razumevanju njegovih vsebin. Predmet nudi splošno izobrazbo, ki jo bo učenec potreboval v gimnaziji. Pouk se bo izvajal na terenu – v tujem ali domačem kraju in v učilnici, na računalniku.

Klaviatura in računalnik (KR)

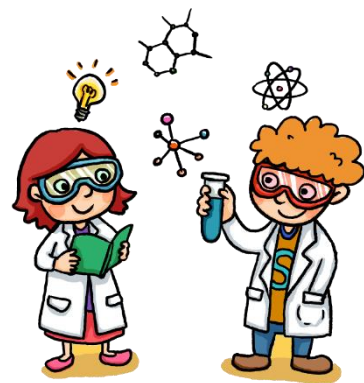
Klaviature in računalnik je izbirni predmet, ki traja dve leti. Z učenci bomo razvijali glasbene sposobnosti (melodični, ritmični, harmonski posluš, estetsko oblikovanje, muzikalnost) in izvajalske spretnosti (tehniko igranja na klaviature) ob glasbenih dejavnostih. Spoznavali bomo temeljne značilnosti glasbenih zapisov (grafični – notni in različne oblike računalniškega zapisa glasbe) in uporabljati sodobno tehnologijo glasbenega zapisa. Pri pouku bomo ustvarjali glasbo, pisali lastne zvočne zamisli in domišljijo ter preizkušali procese glasbenega oblikovanja.

Kemija v življenju (KEŽ)

Izbirni predmet je enoletni. Izberejo ga lahko le učenci 9. razreda.

Izbirni predmet Kemija v življenju je sestavljen iz treh modulov:

- Tekmovanje snovi (kromatografija),
- Svet brez barv bi bil dolgočasen (spoznavanje naravnih barvil) in
- Kemija tudi diši (eterična olja).

Predstavitev predmeta:

- Učenci spoznajo, da so metode ločevanja zmesi in analize sestavin zmesi ključne tako v kemijskem raziskovanju kakor tudi v medicini, kmetijstvu in v industriji za čiščenje in analize plinov, prsti, voda, proteinov, ogljikovih hidratov, barvil, nafte in zemeljskega plina, v medicinski diagnostiki in podobno.
- Spoznajo kromatografijo kot pomembno tehniko čiščenja in ločevanja zmesi kakor tudi tehniko za analizo naravnih in sinteznih snovi.
- S povezovanjem znanj iz kemije, biologije, fizike, zgodovine, umetnosti in gospodinjstva učenci proučijo naravna barvila in eterična olja, njihovo kemijsko zgradbo, izolacijo, lastnosti in uporabo ter vplive na celostni družbeni razvoj.
- Spoznajo in preverijo pomen poskusov v raziskovanju, se naučijo načrtovati poskuse, zbirati in vrednotiti ter predstavljati podatke; naučijo se uporabljati baze podatkov in programe za 3D-prikaze zgradbe molekul.

Delo bo potekalo kot:

- eksperimentalno delo,
- iskanje podatkov,

- terensko delo, opazovanje,
- diskusija, predstavitev in analiza rezultatov, ugotovitev.

Likovno snovanje III (LS3)

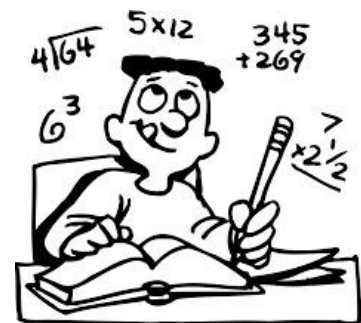
Predmet je namenjen učencem 9. razreda, ki radi likovno ustvarjajo in si želijo izpopolniti znanje in pridobiti spretnosti na področju kiparstva, grafike ter uporabne umetnosti; poglobiti in razširiti znanje o barvnih zakonitostih, oblikovanju forme in prostora; namenjen je učencem, ki se želijo poklicno usmeriti in jim je poznavanje likovnih zakonitosti nuja. Pouk se izvaja na 14 dni po dve šolski uri.

Matematična delavnica (MD9)

Pri predmetu matematična delavnica se učenci ukvarjajo z dejavnostmi, povezanimi z matematiko ter izmenjujejo svoje ideje in razumevanje matematike s sovrstniki in učiteljem. Čeprav se matematična delavnica navezuje na pouk matematike, se moramo zavedati temeljne razlike med obema. Pri rednem pouku je poudarek na oblikovanju matematičnih pojmov ter na pridobivanju osnovnih proceduralnih in problemskih znanj. Tudi utrjevanje je podrejeno tem ciljem. V matematični delavnici pa ti cilji niso primarni, pač pa je pomembno, da:

- * učencem na zanimiv način skušamo prikazati uporabo znanj, obravnavanih pri rednem pouku
- * vključujemo tudi izkustveno učenje vsebin, s katerimi se učenci srečajo kasneje pri rednem pouku matematike
- * matematične vsebine navezujemo na doživljanje učencev
- * matematična znanja poglobljamo v smereh, ki niso neposredno povezane z delom pri pouku matematike.

Zaradi drugačnih poudarkov so tudi metode dela drugačne. So aktivne oblike dela, prilagojene interesom in sposobnostim učencev. Pri doseganju ciljev predmeta se v veliki meri poslužujemo samostojnega dela, samostojnega ali skupinskega preiskovanja, aktivnega pridobivanja izkušenj (risanje, tlakovanje, igranje, modeliranje z materiali) itd. vendar si vseskozi prizadevamo za matematično refleksijo.

Matematična delavnica je enoletni izbirni predmet, ki se navezuje na vsebino pouka matematike. Okvirne teme so naslednje:

diofantske enačbe in aritmetične uganke, telesa in prostor, matematika šifriranja, fraktali, analiza funkcij, osnove algebre.

Predmet matematična delavnica naj ne bi bil razumljen kot nekaj zabavnega, razvedrilnega ali tekmovalnega, temveč predvsem kot možnost, da otroci svoje matematično znanje izrazijo v raznovrstnih dejavnostih.

Načini prehranjevanja (NPH)

Glavni namen predmeta je osveščanje učencev o prehrani z vidika zagotavljanja in varovanja zdravja ter nadaljevanje in nadgradnja učnih vsebin, pridobljenih pri predmetu gospodinjstvo.

Učijo se o pomenu ustrezne prehranjenosti za zdravje organizma, spoznajo slovenske narodne jedi, druge načine prehranjevanja (vegetarijanstvo, makrobiotika, bio prehrana) ter njihove prednosti in slabosti, prehrano v različnih starostnih obdobjih, seznanjamo se s prehrano v naravi, v izrednih razmerah in ob različnih praznovanjih.

Sam potek ur je zelo pester, dinamičen, predvsem pa zajema veliko praktičnega dela, kjer lahko učenci pokažejo tudi svoje praktične sposobnosti in so lahko hkrati pri svojem delu zelo ustvarjalni in izvirni.

Znanje, ki ga pridobijo, lahko koristno uporabijo v svojem vsakdanjem življenju in jim je dobra popotnica za ohranjanje zdravega življenja!

Predmet je enoleten, izvaja se po 2. šolski uri skupaj vsakih 14 dni.

Nemščina (NI3)

Nemščina kot drugi tuj jezik je triletni izbirni predmet, ki se ga učenci začnejo učiti v 7. razredu in z njim nadaljujejo do konca devetletnega šolanja. Pouk poteka dve uri tedensko, je obvezen in se ocenjuje, ocena je vpisana v spričevalu. Učenci, ki uspešno zaključijo triletno

učenje nemščine kot izbirnega predmeta, lahko v gimnaziji nadaljujejo z učenjem nemščine po modulu B, to je nadaljevalni drugi tuji jezik.

»Meje našega sveta so meje našega jezika«

V današnjem svetu imajo tuji jeziki, med njimi tudi nemščina, vse pomembnejšo vlogo, saj širijo komunikacijske možnosti preko meja materinščine.

Sodoben pouk nemškega jezika v osnovni šoli temelji na razvijanju vseh štirih jezikovnih spretnosti: slušnega in bralnega razumevanja ter ustnega in pisnega sporočanja. Usmerjen je k učencu in njegovim potrebam, spodbuja ustvarjalnost in domišljijo, širi obzorje. Teme, ki jih učenci spoznavajo, so jim čustveno in doživljajsko blizu; od začetnih vsebin, ki uvajajo v osnovno komunikacijo, prehajajo k širšemu spoznavanju okolja in življenja v njem.

Učenci spoznavajo dežele nemškega govornega področja, njihove navade in običaje, jih primerjajo z našo kulturo in materinščino, kar je nenazadnje pomembno tudi za krepitev lastne narodne zavesti, prispeva k razumevanju drugačnosti in spodbuja medkulturni dialog.

Za učenje nemščine kot izbirnega predmeta naj bi se odločili tisti učenci, ki jih učenje tujih jezikov veseli in jim učenje prvega tujega jezika, torej angleščine, ne povzroča težav.

Okoljska vzgoja III (OV3)

Predmet je praktično in projektno naravnano – z **delom na terenu v šolskem okolišu** (šolski vrt, travnik, gozd, reka...) in **raziskovanjem internetnih virov, člankov, dokumentarnega materiala** ter analizo različnih aktualnih okoljevarstvenih problemov bodo učenci gradili kritičen odnos do okolja in človekovega vpliva nanj.

Jesen in pomlad bomo izkoristili za **delo in učenje na terenu**, da bodo učenci razvili akcijsko kompetenco – pripravljenost in zavzetost odgovornega ravnanja v okolju. Skrbeli bomo za šolski vrt ter spoznavali ekosisteme v neposredni bližini šole: travnik, gozd, reka. Učenci bodo ocenjeni na podlagi njihovih praktičnih aktivnosti na terenu.

V zimskem času in ob slabem vremenu bomo obravnavali probleme iz vsebinskih sklopov: **ENERGIJA** ter **OKOLJE IN NAČIN ŽIVLJENJA**. Izvajali bomo posamezne projekte in akcije **ekošole**. Učenci bodo iskali in kritično vrednotili vire, ki obravnavajo okoljsko problematiko na internetu, v

aktualnih časopisnih člankih, ogledali si bomo poučne dokumentarne filme ter diskutirali o vzrokih in posledicah posameznih okoljevarstvenih problemov. Učenci bodo pripravili referat na izbrano okoljevarstveno temo, ki bo ocenjen. Večino dela bodo opravili v šolski računalniški učilnici ter z literaturo iz šolske knjižnice.

Predmet temelji na usposabljanju učencev, da bodo globlje razumeli okoljske pojave in probleme, njihove vzroke in načine reševanja, vključno s tveganji in konflikti v družbi.

POSEBNOSTI: Zaradi terenskega dela je zaželena manjša skupina učencev (do 15) ter izvajanje pouka v BLOK URAH (2 uri skupaj).

Izbirni predmet je enoletni, zato ga lahko izberejo tudi učenci, ki do sedaj še niso obiskovali okoljske vzgoje.

OČENJEVANJE: PROJKETNO, SODELOVALNO IN TERENSKO DELO

(Ni pisnih preizkusov, učenci ne potrebujejo zvezkov in drugih učnih pripomočkov).

Računalniška omrežja (ROM)

Namen izbirnega predmeta je naučiti učence uporabe računalnika kot multimedijske naprave za izdelovanje spletnih strani, algoritmičnega razmišljanja in delovanja računalniških omrežij.

Učenec se bo naučil in pri predmetu spoznal,

- pravila varnosti na spletu,
- osnove programiranja in algoritmičnega razmišljanja,
- izdelovanje spletnih strani,
- osnove delovanja računalniških omrežij.

Predmet je prilagojen predznanju učencev in je namenjen tako začetnikom kot tudi učencem, ki že imajo nekaj predznanja. Vsak učenec na koncu samostojno izdelava eno ali več projektnih nalog z vnaprej določeno temo.

Risanje v geometriji in tehniki (RGT)

Svet zaznavamo prostorsko v treh dimenzijah, zato že v osnovni šoli učenci spoznavajo prostorske odnose in v sklopu več premetov izboljšujejo prostorsko inteligenco.

Predmet risanje v geometriji in tehniki uvaja učenca v svet oblikovanja predmetov v navideznem (virtualnem) prostoru z uporabo računalniškega grafičnega orodja kot je na primer SketchUp.

Pri predmetu boste razvijali ustvarjalnost, udejanjali svoje ideje in izboljševali svojo prostorsko predstavo. V sklopu predmeta učenci iščejo idejo za izdelek, ki bi ga želeli izdelati ter ta predmet predstavijo oz. modelirajo v 3D prostoru z računalniškim programom.

Pouk izbirnega predmeta bo potekal v računalniški učilnici.

Retorika (RET)

K izbirnemu predmetu naj se prijavijo učenci, ki imajo željo nastopati na javnih prireditvah (šolske proslave) in ki nimajo pretiranega strahu nastopiti pred razredom in kamero. Glavni cilj je ponuditi čim več možnosti, da bi se tudi sami naučili uporabljati govorniško veščino. Pri pouku retorika se boste učili izražati, utemeljevati svoja stališča, prepričevati in argumentirati ...

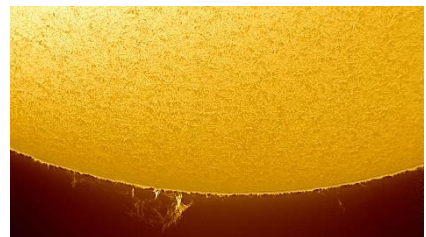
Sonce, Luna in Zemlja (SLZ)

Astronomija je veda, ki je večni izziv za vse generacije, saj je človek že od rojstva vedoželjno bitje. Je področje znanosti, ki se najhitreje spreminja, saj ljudje vemo zelo malo o tem, kaj se dogaja v širnem vesolju. Astronomija je odkrivanje in razumevanje najglobljih skrivnosti vesolja, tisti, ki jih astronomija ne zanima, nikoli ne bodo izvedeli iz česa smo nastali in kam gremo.

OŠ Domžale je za astronomijo najbolj opremljena šola v Sloveniji, Béla Szomi Kralj pa je (edini) avtor treh delovnih zvezkov za astronomijo, ki jih uporabljajo tudi na drugih šolah v Sloveniji.

Kot že ime izbirnega predmeta pove – večina ur bo posvečenih Soncu, Luni in Zemlji. Dve tretjini ur opravimo zunaj – pod milim nebom, kjer opazujemo, merimo, pa tudi fotografiramo objekte. Za poslastico ponujamo na ogled nekaj fotografij Sonca in Lune, ki smo jih naredili z učenci.

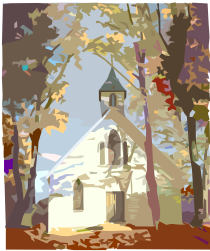
Španščina (ŠI3)

Španščina je materni jezik več kot 400 milijonov ljudi. Danes je tretji svetovni jezik po številu govorcev, njihovo število pa še vedno hitro narašča. Kot sredstvo mednarodne komunikacije je za angleščino drugi najpogosteje uporabljeni svetovni jezik. Španščine ne zaznamuje le njena geografska razširjenost, ampak tudi njena bogata zgodovinska in kulturna tradicija, ki je pustila svoj pečat v svetovni civilizaciji.

Pri izbirnem predmetu španščina bodo učenci spoznali osnovne značilnosti španskega jezika; osnove pravopisa ter jezik na vseh njegovih ravneh. Skozi igre in komunikacijo se bodo usposobili za ustrezno in učinkovito sporazumevanje v vsakdanjih situacijah in za tvorjenje kratkih ustnih in pisnih besedil. Poleg tega se bodo seznanili z osnovnimi geografskimi in zgodovinskimi značilnostmi Španije in Latinske Amerike ter se seznanili tudi z drugimi sociokulturnimi značilnostmi, kot so običaji in navade, glasba, folklor in druge kulturne zanimivosti.

Verstva in etika 3 (VE3)

Pouk je osredotočen na obravnavanje krščanstva (Biblija, zgodnji kristjani, razne smeri krščanstva). Gre za celovitejši prikaz prevladujočega verstva v evropskem in slovenskem prostoru ter njegov vpliv na zahodno civilizacijo (arhitektura, umetnost, vedenjski vzorci).